

ЖАРТЫ ТУТ НЕ ДА МЕСЦА

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— Звычайна апраўданне ва ўсіх адно: я пажартаваў, не думаў, што гэтую фразу могуць успрыняць усур'ёз. Тым не менш, каб выключыць самую малую верагоднасць надзвычайнага здарэння, праводзіцца дэталёвая праверка, выклікаюцца спецыялісты. Іх праца — нятаннае задавальненне, таму і пакаранне за такія «выбуховыя жарты» даволі суровае — да 7 гадоў пазбаўлення волі, — адзначыў Мікалай Глазко.

Яшчэ адна распаўсюджаная праблема — рэчы, пакінутыя на станцыях без нагляду. Аднак выпадкаў, каб іх кідалі зноў, у гэтым годзе зафіксавана не было. Забываюць нешта часцей за ўсё праз няўважлівасць. Пазней высвятляецца, што ў падзронах чамаданах, сумках і пакетах знаходзіцца адзенне, прадукты ці асабістыя рэчы. Аднак да гэтага работа станцыі на пэўны час прыпыняецца, а ўсе пасажыры эвакуіруюцца. Вядома, падобныя выпадкі выклікаюць занепакоенасць, аднак упадаць у паніку не варта: за становішчам старанна сочаць.

Самі пасажыры да ўласнай бяспекі ставяцца досыць пільна. Ужо пагалоўка стала леташняя гісторыя пра дзюжыну, якая падглядзела змест чужога смс аб «жаданні падарваць метро» і забіла трывогу. У асноўным жа паведамляюць аб пакінутых на пероне рэчах.

Фота: Наволад БУЖАК.

Агляд на станцыях метро праводзіцца выбарачна. Калі спыняць кожнага, гэта створыць вялізныя заторы на самых загружаных станцыях. Таму некаторыя крыўдзяцца, маўляў, у яго сумка на 10 сантыметраў шыры, а праваяраецца? Супрацоўнік службы бяспекі метрапалітэна ці дзюжыны міліцыянер у выбары зыходзіць са сваіх асабістых назіранняў і вопыту. Падзронам можа здацца вобраз чалавека ў цэлым, выкарыстанне рознай сімволікі, адзенне, рэзкія рухі, занадта вялікая, цяжкая ці дзіўная па форме ноша. Калі чалавек пры выкананні службовых абавязкаў просіць вас прайсці з ім для правядзення

агляду, ніякіх парушэнняў вашых правоў у гэтым няма. Пры адсутнасці ў вас забароненых прадметаў уся працэдура зойме ад сілы некалькі хвілін. Ёсць тыя, хто абурэцца: я тут кожны дзень праходжу, навошта вы мяне зноў і зноў правяраеце? Аднак гэта ні пра што не гаворыць. Па-першае: усіх, нават пастаянных, наведвальнікаў адной і той жа станцыі запомніць немагчыма, па-другое, калі сёння яны не праносілі нічога забароненага, гэта яшчэ не гарантыя таго, што і заўтра будзе гэтак жа.

— Нейкіх выпадкаў выяўлення злачынцы толькі па адным поглядзе на яго ў нас не было. Як, напрыклад,

калі за мяжой тэрарыста-смяротніка вылічылі па адсутнасці абутку: паводле некаторых рэлігійных уяўленняў, у іншы свет варта пераходзіць босым. Вялікі натоўп людзей у спалучэнні з яго знешнім выглядам і дзіўнымі паводзінамі навялі на падзэрэнні, якія аказаліся правільнымі, — прывёў прыклад Мікалай Віктаравіч. — Вядома, такія выключныя выпадкі бываюць рэдка. У больш складаных сітуацыях неабходна карыстацца прыёмамі прафайлінгу. Пад прафайлінгам маецца на ўвазе сукупнасць псіхалагічных метадаў, якія дазваляюць спрагназаваць паводзіны чалавека на аснове яго знешніх характарыстык і невербальных і вербальных паводзін. Усе супрацоўнікі, якія задзейнічаны ў ахове метрапалітэна, праходзяць спецыяльнае навучанне.

Пры даглядзе, здараецца, сапраўды выяўляюць забароненыя прадметы: халодную ці агнястрэльную зброю, боепрыпасы. Нават калі ў вас у сумцы знойдуць усяго адзін патрон, праход для вас будзе закрыты. Акрамя таго, будзе пачата праверка ў межах крымінальна-працэсуальнага заканадаўства. Пры неабходнасці запытаюцца дадзеныя аб дазволе на захоўванне газавых пісталетаў. Пэўныя прадметы, якія ў нашай краіне знаходзяцца па-за законам, напрыклад кастэты, адразу ж канфіскуюць.

— Нельга сказаць, што некаторыя станцыі вылучаюцца па ўзроўні аховы. Усе абаронены дастаткова добра. Так, на новых лініях метро будзе больш сучаснае абсталяванне, аднак прынцып арганізацыі сістэмы застанеца ранейшым, — падкрэсліў Мікалай Глазко.

Калі чалавек пры выкананні службовых абавязкаў просіць вас прайсці з ім для правядзення агляду, ніякіх парушэнняў вашых правоў у гэтым няма.

Што тычыцца канфліктных сітуацый, то яны ў асноўным адбываюцца на стадыі ўваходу ў метро. Як вядома, у стане алкагольнага ап'янення ён забаронены. Тым не менш не выклікала абурэння ў людзей нападнітка. Урэгуляваннем падобных пытанняў і займаюцца супрацоўнікі міліцыі, якія дзюжыраць на станцыях. Аднак часам да іх звяртаюцца і з іншымі праблемамі. Напрыклад, калі ў натоўпе губляюць дзіцяці або становяцца ахвярай крадзяжу. Увогуле аб'ём работы вялікі, бо штодня сталічным метрапалітэнам карыстаецца больш як 800 тысяч чалавек.

Дар'я КАСКО.
kasko@vziazda.by

АДЧУЦЬ СЯБЕ СЯМ'ЁЙ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

— Малыя дзеці такія добрыя, такія шчырыя, — расказвае яна. — І нават самы задзірысты, калі аднойчы рэзка выгаварыла яму за паводзіны, запырэнчы: «Ну што вы, Юлія Юр'еўна, я ж харошы хлопчык». Хіба такому не паверыш? А калі яны пасля абеду спяць у сваіх ложках, нібы анёлачкі, узнікае такое трапятлівае пачуццё, якое я пазней перажывала з маленькім сынам Вадзімам і потым зноў з Васілінкай, — расказвае Юлія.

Я падрыхтавалася маральна да бяссонных начэй. А яе варта было пакласці ў ложка — малая закрывала вочкі і засынала: ніякага крыку, плачу, патрабавання ўвагі да сябе. Надзвычай доўга я прывучала яе да выражэння сваіх эмоцый, жаданняў.

У садку маладому педагогу працавалася нядрэнна, але праз некалькі гадоў яна сумяціла сваё захваленне матэматыкай з плённай прафесійнай дзейнасцю: стала індывідуальным прадырмамлікам па аказанні рэпетытарскіх паслуг. Працаваць з адным вучнем ёй аказалася больш цікава.

Тым часам у маладога матэматыка паявілася свая сям'я, нарадзіўся сыноч. Але з сям'ёй не вельмі склалася. Юлія і яе муж рассталіся, калі малому было толькі тры годзікі. Так бывае. Праўда, зрабілі гэта маладыя людзі вельмі цывілізавана і засталіся сябрамі. Бацька ўсяляк падтрымлівае сына. Былыя сваякроў і нявестка пры сустрэчах нязменна цалуюцца. А дзюжына былаго мужа часам нават тэлефануе: «Прывітанне, Юлія! Падкажы, як лепей зрабіць...» Такія ста-

сункі Юлія лічыць самымі прымальнымі ў іх сітуацыі.

Жылі яны з сынам звычайным жыццём няпоўнай сям'і: у іх асобная кватэра, бабулі-дзядулі ў адным горадзе. Але аднойчы паехалі ў дзіцячы дом. Тут я перапыніла расказ і папрасіла ўдакладніць, як узнікла рашэнне наведваць дзіцячы дом. Проста сядзелі сядзелі ля акна і раптам расшылі паехаць?

— Прыкладна так і было, — згадвае Юлія. А потым успамінае больш дакладна:

— Недазе ў шостым ці сёмым годзе пачула аб'яву, што ў Дзень абароны дзіцяці Кобрынскі дзіцячы дом праводзіць свята нахштальт Дня адкрытых дзвярэй, куды запрашаюць усіх ахвотных. Купілі білеты ды паехалі з сынам. Што мяне ўразіла першы раз, дык гэта песня маманяняці на канцэрце. Чамусьці яе вельмі любяць ставіць у падобных установах. Яна як быццам бы па тэме, але ў тых сценах гучыць вельмі ж сумна, нават шчымліва.

Першым жаданнем пад уплывам тых эмоцый было хоць нечым дапамагчы дзецям. І Юлія Гуляева сабрала неабходныя дакументы, каб аформіць «гасцявую сям'ю». Яны з сынам сталі запрашаць выхаванцаў дзетдома на выхадныя, на некалькі дзён на канікулах. Абавязкова для дзіцяці арганізавалі праграму, ездзілі і ў Белаежскую пушчу, хадзілі ў крэпасць. Так працягвалася некалькі гадоў.

— А з Васілінай пазнаёміліся выпадкова. Я туды прыехала, падышла да першага дзіцяці, а супрацоўніца кажа, што ў Васіліны сёння дзень нараджэння. І мяне так разанула. Я ўспомніла годзік свайго сына з гасцямі, падарункамі, шумам-тлумам. Хоць дзіця гэтага ў адзін год не ўсведмае, але для навакольных — падзея. А тут малая нікому не патрэбная, поўзае, кешкаецца, выглядае такой адзінокай. Уззяла на рукі — яна сядзіць ціхенька, як тая мышка, толькі вочы сум-

ныя. Потым мяне здзіўляла: дзіця спатыкаецца і не плача. У мяне якраз была такога ўзросту пляменніца, калі яна ўпадзе — увесь шматкватэрны дом чуе. І вось тады адразу нарадзілася жаданне забраць Васіліну зусім. Праўда, ад першага жадання да здзяйснення прайшло паўгода, пакуль былі адладжаны фармальнасці, прыгатаваныя дакументы для атрымання статусу прыёмнай мамы.

Я вельмі хвалявалася, — працягвае маналог Юлія Юр'еўна, — як пройдзе адаптацыя, як дзіця прывыкне да новай абстаноўкі. Ніякай адаптацыі і не было. Васілінка не хадзіла ў паўтара года. Яе прывезлі, пасадзілі, яна і сядзела спакойна. Спачатку наогул да ўсяго настолькі роўна адносілася, што мяне гэта палохала. Я падрыхтавалася маральна да бяссонных начэй. А яе варта было пакласці ў ложка — малая закрывала вочкі і засынала: ніякага крыку, плачу, патрабавання ўвагі да сябе. Надзвычай доўга я прывучала яе да выражэння сваіх эмоцый, жаданняў. І паступова ўсё праходзіла, усталявалася. Цяпер нават баяюцца складанасці з паводзінамі ў грамадскіх месцах. Ну, як у многіх дзіцяці, — гаворыць мама Юлія.

Васіліна Вяркоўская мае праблемы са здароўем, галоўная з якіх кваліфікуецца спецыялістамі як затрымка ў развіцці. Дзюжынка пакуль вельмі дрэнна гаворыць. Фактычна кожны дзень яны з мамай ходзяць на розныя працэдуры, праходзяць курсы лячэння адзін за адным. Медыкі ў прагнозах, як заўсёды, вельмі стрыманыя, але гавораць, што надзея ёсць. І за гэту надзею прыёмная мама трымаецца вельмі моцна. Юлія спадзяецца, што ўдасца развіць і выправіць маўленне. Гэта самае галоўнае. Потым можна будзе атрымаць прымальную для жанчыны прафесію нахштальт жучар-

кі альбо швачкі і нармальна ўладкаваць жыццё.

Васілінцы зараз шэсць з паловай гадоў, яна ходзіць у спецыялізаваны садок. Галоўнае, што яна не спыняецца ў развіцці. Яна толькі крыху меншая ростам за сваіх ровеснікаў. Усё астатняе — як і ў іншых дзіцяці. Цяпер нават цяжка паверыць, што гэты рухавы смяшлівы жэўжык быў некалі сумным ціхім немаўлём.

А нядаўна ў гэтай сям'і многае змянілася: тут паявіўся тата. Гэта вельмі романтичная гісторыя. Юлія і Андрэй пазнаёміліся ў інтэрнеце, у ходзе РПГ-гульні. Інтэлектуальныя інтэрнэт-стасункі падтрымліваліся гадамі. А потым яны сустрэліся ў яго родным Харкаве. Яна была там праездом па дарозе з адпачынку. Дарэчы, Юліны бацькі некалі таксама пазнаёміліся ў Харкаве. Закаханыя заўсёды звяртаюць увагу на супадзенні... А неўзабаве і ён наведваўся ў Брэст. Пазнаёміўся з дзецьмі, сустрэлі разам Новы год. А ў наступны яго прыезд Юлія і Андрэй распісаліся ў адзін дзень, нікога не папярэдзіў-

шы, на здзіўленне сваім родным.

Выпускнік знакамітага Харкаўскага авіяцыйнага інстытута, на той час намеснік дырэктара адной з прыватных кампаній, ён крута памяняў жыццё і пераехаў у Брэст да любімай жанчыны.

Потым прызнаваўся, што вельмі баяўся, ці ўдасца знайсці кантакт з дзецьмі. Сваіх у амаль 40-гадовага Андрэя не было да гэтай пары. Але ўсё склалася як найлепш. З сямікласнікам Вадзімам яны сшыліся як два інтэлектуалы з іранічным складам розуму і асаблівым пачуццём гумару. Ну а Васілінка нібы толькі і чакала, калі ў доме паявіцца тата. Яна ўспрыняла другога дарослага ў сям'і з адкрытай дзіцячай душой. Харкаўскія бабуля і дзядуля адразу палюбілі сваю новую ўнучку, пеццілі яе мінулым летам падчас прыезду на канікулы.

На адпачынак да мора сёлета ездзілі ўсе разам. Праўда, Васіліна адразу спужалася мора, яе доўга і паступова давалося прывучаць да вады. А ўсё астатняе на адпачынку было проста чудова. Усе ўчытырох яны адчувалі сябе сям'ёй.

...Перада мной сядзела шчаслівая жанчына. І ў гэтым, відаць, заключаецца адказ на пытанне, чаму ўзнікла жаданне ўзяць на сябе клопат пра чужое дзіця, пытанне, якое я ставіла сабе, напрошваючыся на сустрэчу з Юліяй. Яна і раней была самадастатковым чалавекам. А цяпер, калі ў жыцці паявілася каханне — выраслі крылы, што адчуваецца тата. Яна ўспрыняла другога дарослага ў сям'і з адкрытай дзіцячай душой. Харкаўскія бабуля і дзядуля адразу палюбілі сваю новую ўнучку, пеццілі яе мінулым летам падчас прыезду на канікулы.

На адпачынак да мора сёлета ездзілі ўсе разам. Праўда, Васіліна адразу спужалася мора, яе доўга і паступова давалося прывучаць да вады. А ўсё астатняе на адпачынку было проста чудова. Усе ўчытырох яны адчувалі сябе сям'ёй.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@vziazda.by